

دقی هیف تونه بوویا

فهوزی بیلگه
(میردین)

شهقه که تاری، بیتهیف، ژ خوه دقی هیف تونه بوویا،
چند هه قال و ریبه ری مه مینا تیره ماره کی د پیشیا مه ده،
نم ژی ل دوو وی، ب لهز نم د ناقا عه ردی په مبو ره
دمه شیان. ریبه ری ل کو بکرا، مه ژی پی ل دهوسا لنگین
وی دکر، دقی دنگ ژ که سی نه هه تا، کهس نه په یقیا، هه تا
نه کوخویا ژی، تهف کشاندنا جغاری ب تومه ری قه دهغه
بوو.

چهنه تی من ل پشتا من بوو و نهز دناقا خویدانن ده مابووم، کوخکی زور دابوو من. لی، من چاوا کر من نه دزانی،
نه کوخیام. نهو میراتین قرشکین په مبو هسک بوو بوون، گوندیان هین ژ عه ردی نهو نه دابوون هه قدو. گاغا مه پی ل
وان دکرن، د وی تاری و بیده نگین ده، دبوون خسته خستا وان، دنگه کی عه جیب دهر دخواستن. وان دنگین مرنن
دنانین بیرا مروژ. لهورا ل دهری وها دنگ، مرنه. دنگه ک، تهنه دنگه ک، مرنا مه گشان بوو، مه باش پی
زانیبوو کو خه لاسی تونه یه. مرن چ تشته کی هيسان و نهزانه ل دهری وسا. نه تو دهر دوری ناس دکی، نه تو دبینی
و؛ تو ناس بکی ژی؛ دیسا خه لاسی زوره عه رد ب ماینه. تو بیحه مدی خوه ژ ماینان خلاس بی ژی، گوله بیین
لهشکه ران و هه زار تشتین دن مرنن ژ بیرا مروژ نابه و ژیانن ژی نهوقاس شیرین لی دقی نه مرنه، دقی مرن نه
نهوقاسی هيسان بوویا. ژبه ری وی ژی، بیسه کن نم دمه شیان. ژیانان من ژ زاروکاتین هه تا وی ده می گشی تو یی
بیژی قه ی بی نه جه لا وی هه بوو، دهات بهر چاقین من، مینا دکرن، دوو ره نه قینن هات بیرا من.

نهز باش دزانم، چوونا من پر بیدلن وی، لی قهت ل هه مبه ری دهر نه که تبوو، ب حالکی و د روژین خوه بیین
داویی ده بوو و ل بهندا وهداندنا زاروکا خوه، نوخوری یی خوه بوو. من نهو ب تهنه هشتیبوو و نهز ب ری که تبووم.
گوند، تبایه کی ل پاشیا مه مابوو، عه ردی په مبو ژی. تهنه دنگی کوچکین گوند ژ دوور دهات. بهشیا نم ژی
مهش د دمیسا، ریبه ری مه چند جارن سه کنی، ل دهر دورا دنه هیبری، گوهداری دکر، نم ژی دسه کنین، هه تا نهو
دمه شیان. جارا یه کهم نه زی ژ وهلاتن خوه دهر که تاما مخابن دیسا بچووما وهلاتن خوه. من نهف دهر نه دیتبوون،

جارنا د زاروڪاٽيا من ده قالا دهر باسبونو حودود دبوو، قالا ماینان دکر، من گهلهکی ب هه به جان ل وان گوهداری دکر. دگوتن، یین کو دناقا ماینان ده دمرن په رچه په رچه دبن، خوه دیین وان ژ ترسا نکارن مه ییتخ وان ژی بیین. نکارن ل وان خوه دی دهر که فن. ل ور، د ناقا عهردی ماینان ده درزن. مروث بره، وهک په لهک ژ ژیانې بکه فسه سه ر ناخی، نه د بنی ناخی ده، نه د گورستانه کی ده، هیدی هیدی پرزه گورا مروث تونه به، رهوشه که چاوايه گهلؤ؟ نان ژی وه لاته کی گشی ببه گورا نیسانان. خوه شتره یان نا؟

رېبه ر سه کنی، ب ده ست نیشارهت دا مه. من ل پیتشیا خوه نیری، چه مهک خویا دکر. بیده نگ دهر کی، د وی تاري و بیده نگیی ده، دهنگ ژی نه دهات. من فاهم کر کو ئیدی ماین نه مانه. لی چه، چه هین هه بوو. چه م پرسگریکه که مه زن بوو وی شه فی. نا راست من گه له کی ژ چه مان حه ز دکر. چه، ژ بو نا من خوه شکبون و به ره کهت بوو. لی ژ بو نا چ نی شه ف نه ز ته و قاسی ژ چیم عاجز بووم. من نه حه فی لی چیم دکر گهلؤ. ژ خوه هیدی هیدی، بیده نگ دهر کی.

مه خوه به ردا بهر که نداله کی دا. رېبه ری مه گوت؛ «زوو ده ستین خوه بلقین، کنجین خوه ژ خوه بکن.» مینا بالیو زهک ل سه ری من که فسه، شاش مام، من ل رېبه ر نه ری، رېبه ر گه له کی ره حهت کنجین خوه ژ خوه کرن، خوه شووش و تازی کر، کنجین خوه ل ستووی خوه گه راندن. لی نیری کو هین نه مه سه کنینه، خویا بوو هه قالین من ژی وهک من فه دی دکر. مه ژی کنجین خوه ژ خوه کرن و مینا رېبه ر ل ستووی خوه گه راندن. نه زامان و نه ژی مه کان نه هشت کو نه تیر فه دی بکن، مه خوه به ردا نا ف ناخی دا. مه گشان ب ده ستی هه قدو گرتبوو، هیدی هیدی مه گاقین خوه بلند دکر و دیسا دا قین ژ بو نا کو نا ف دهنگ دهر نه خه. دخی مه که ت ده ستی هه قدو به رنه دا. شوژکین دنا ف چه م ده شه مه توکی بوون، ژ بهر وی ژی، ژ هه فالان یهک شه متی شل بوو. مه ده ستی وی به رنه دا، مه هسک پت گرتبوو. فی ده ستگرنا مه لیستکه که ژ زارو کاتیا من نانیبوو بیرا من. ده ما ب شه ف نه م ب دزی دهر که تن دهر فه. مه ب هه قالین مه ل دهر فه دلین، یه کی ژ وان بانگ دکر و دگوت؛ «ها وهر، ها وهر لیسکی، ل بهر په ری پالیسکی، پالیسکا عهردانا فریا نه زمانا.» وی دهمی مه فیم دکر و مه خوه فه ددزی نه م دچوون لیسکی.

ناخر نا ف زیده نه کوور بوو، ژ نا فکی دهر باس نه دبوو، سو لین مه د ده ستی مه یی دن ده، جارنا شل دبوون. مه شا مه ددومیا. ل بهر چاقین من، چه م چقاسی فره

خویا دکر. نه م دمه شیان، دمه شیان خه لاس نه دبوو، نا ف هیدی هیدی دادکهت بهر چو نگیین مه و ههر کو دچوو هین کیم دبوو. گا فا لنگیین من ل کو مزیکه که قومی که تن، نه ز تی گهام کو چه م ل بهر خه لاسوونیتیه.

رېبه ر گوت؛ «باشه ئیدی تشت نه ما»، مه ب له ز کنجین خوه ل خوه کرن. گوت؛ «هوون دکارن جغاری ژی فه خون.» نه م ل کتله کا چیم روونشتن، ههر دهر کو مزیکه قومی بوون. من ژی جغاره بهک پیخست. دوو مانا وی کشاند که زه با خوه، نیقوتین ل بهر دنا من گشی، د ههر شاهه یی من ده به لاف بوو. نه ز گیژ کر م. جغاره یین مه ههر جارن د تاریی ده سو ر دکر. ئیدی نه ترس، نه ژی ره ف مابوو. نه م ل نالیی دن یی چیم بوون. چیم جاره که دن ری دابوو مه، نه نه م د بهر خوه ده بر بوون و نه ژی نه م قه تساند بوون.

رېبه ر جغاره یا خوه کشاند. گوت؛ «ناخر نا ف هه کی کیم بوو، نان دهر باسبون وی هین ره حه تتر بوویا. چه ند روژ به ری دیسا من چه ند که س دهر باس دکر. ژنکه که بزروک ژی د ناقا وان ده بوو. به لا نا ف بلند بوو، مه نکاریبوو خوه لی بخستا، ژ بهر وی ژی نه م ل که له که که بچووک سوار هاتن. پیتلین ناخی زور ل که له کی کرن و میزینا که له کی خه را بوو. چاوا بوو نه ز ژی ندزانه، زاروک ژ مستا ژنکی که ته نا ف ناخی و دهر ناخی ره چوو، هه و مه دیت کو ژنکی ژی خوه نا قیتیه سه ر وی، مه چار حه بان ب زور با ف سه کناند، وی ژی دخوه ست خوه با قیژه سه ر وان، نکاریبوو دهنگ بکرا، نکاریبوو بگریا ژی، بکرا گازی وی هه کی دلخ خوه ره حهت بکرا، که ت شو فی فه قیرو، لال بوو، دین بوو.»

هه ستین دی چ هیسستی خورت و گه له کی غه ربین، ناخو ازم بنقیسم؛ چاقین من تره هیسر دین. نه ز دخوازم گا فا وه نه ف چیرو کا خوه ند ژ دیتلا من هوون بنقیسن، دیا من هات بیرا من، دوو ره دیسا فی دایکا...

من دهر دی خوه گشی ژبیر کر، ئیدی ته نی ل بهر وی دایک و زارو کا دکه تم. من تو جاری ژ بیر نه کر، ژ ده ما من بوو بهر گوهداری کر و هه یا نه ا. من بر بارا روژکی کو وینه یین وان چیکم دای. لی هین ژی من چینه کریه، لی من ژبیر ژی نه کریه. روژه کی ل قه را خا چه مه کی نه زی ده ست ب وی تابلوی بکم، ل قه را خا چه مه کی...

* نه ف کورته چیرو که ژ په رتوکا (ژ دلار) روو په لین (۱۶- ۱۸) هاتیه وهر گرتن، کوژ وه شانین (سی) یه و ل سالا (۲۰۰۲) ل چاپخانه یا (نه نگیین ماتبا عاجلک) ل سته نبولن هاتیه چاپکر.

(پامان)